

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

KOD UCZNIĄ

PESEL

Miejsce na naklejkę.
Sprawdź, czy kod na naklejce to
O-Q00.

Egzamin ósmoklasisty

Język polski

DATA: 24 maja 2022 r.

GODZINA ROZPOCZĘCIA: 9:00

CZAS PRACY: do 180 minut

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy arkusz składa się z 38 kolejno ponumerowanych stron.
2. Sprawdź, czy w arkuszu znajduje się 21 zadań.
3. Brak stron lub inne wady arkusza zgłoś nauczycielowi.
4. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
5. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
6. Wszystkie zadania rozwiązuj długopisem lub piórem.
7. W każdym zadaniu poprawna jest zawsze tylko jedna odpowiedź.
8. Jeśli się pomylisz, postępuj zgodnie z informacjami zamieszczonymi na następnej stronie.
9. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.

Powodzenia!

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

Uprawnienia ucznia do dostosowania zasad oceniania.

Uczeń **nie przenosi** odpowiedzi na kartę odpowiedzi.

OPOP-Q00-2205

Zapoznaj się z poniższymi informacjami

1. Jak zaznaczyć pomyłkę w zadaniach zamkniętych?

Jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie skreśl i otocz kółkiem inne rozwiązanie, np.

A.

B

C

D.

albo

TAK

NIE

2. Jak zaznaczyć pomyłkę i zapisać poprawną odpowiedź w zadaniach otwartych?

Jeśli się pomylisz, zapisując odpowiedź w zadaniu otwartym, pomyłkę przekreśl i napisz poprawną odpowiedź

nad niepoprawnym fragmentem

stuszenie

Uważam, że bohater postąpił ~~dobrze~~.

lub obok niego

Uważam, że bohater postąpił ~~dobrze~~. stuszenie

**Lista lektur obowiązkowych w roku szkolnym 2021/2022
(zgodna z wymaganiami egzaminacyjnymi)**

Klasy VII i VIII

Charles Dickens, *Opowieść wigilijna*

Aleksander Fredro, *Zemsta*

Jan Kochanowski, wybór fraszek i trenów, w tym treny VII, VIII

Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*

Adam Mickiewicz, *Reduta Ordona*, *Śmierć Pułkownika*, *Świtezianka*,
Dziady część II, *Pan Tadeusz* (całość)

Antoine de Saint-Exupéry, *Mały Księżę*

Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis*, *Latarnik*

Juliusz Słowacki, *Balladyna*

**Inne lektury obowiązkowe (zgodne z podstawą programową), do
których również można się odwołać**

Klasy VII i VIII

Jan Kochanowski, treny I, V

Ignacy Krasicki, *Żona modna*

Adam Mickiewicz, wybrany utwór z cyklu *Sonety krymskie*

Stefan Żeromski, *Szyfowe prace*

Sławomir Mrożek, *Artysta*

Melchior Wańkowicz, *Tędy i owędy* (wybrany reportaż)

Zadania egzaminacyjne są wydrukowane na kolejnych stronach.

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Aleksander Kamiński

KAMIENIE NA SZANIEC

Pierwsze zadanie dotyczyło fotografów. Instrukcja przyniesiona „z góry” stwierdzała, że liczni fotografowie warszawscy powystawiali w szafkach wystawowych fotografie żołnierzy niemieckich; fotografowie demoralizują¹ samych siebie i społeczeństwo; nadają ulicom Warszawy nieznośny wygląd. [...] Tłuczenie szyb przymilającym się do klienteli nieprzyjacielskiej fotografom – oto zadanie na najbliższą przyszłość.

Stłuczenie szyby wystawowej wiosną 1941 roku nie było rzeczą łatwą... psychicznie. Po pierwsze – ogromna większość zakładów mieści się na głównych ulicach miasta, na których o każdej porze jest duży ruch; po drugie – w owym czasie miasto nie znało jeszcze żadnych „akcji” ulicznych. [...] Wykonawcy tych represji – pionierzy słynnych później wyczynów ulicznych – zabierali się do swoich szyb z namaszczeniem, lękiem, z długotrwałym obmyśleniem planu i z wielkimi ostrożnościami. Głośny brzęk rozpryskiwanej szyby wystawowej zdawał się i dla wykonawcy, i dla publiczności warszawskiej aktem równym wybuchowi maszyny piekielnej.

W tej właśnie akcji fotograficznej wybił się na czoło Alek. Po jednym czy po dwóch miesiącach ostrożnie i skrupulatnie przygotowanych doświadczeniach, zachęcony powodzeniem, zdecydował się na ryzykowną i pomysłową inicjatywę. Któregoś wczesnego ranka wsiadł na rower [...], do kieszeni włożył kilka sporych kawałków żelaza i ruszył na Marszałkowską. W pobliżu pierwszej witryny fotografa skręcił na chodnik, wyminął paru przechodniów i z całej siły walnął w szybę. Głośny brzęk tłuczonego szkła przygiął go do kierownicy, stopy mimo woli mocniej zaczęły naciskać pedały. Nie oglądając się, skręcił na jezdnię i szybko

pedałował przed siebie. Dopiero po minucie ochłonął z wrażenia i zauważył, że z prawej strony widać znów witrynę z fotografiami niemieckich żołnierzy. Skręcił, trzasnął z całej siły żelazem, aż szyba rozprysła się w drobne kawałki. Z bramy ktoś wyskoczył, wrzeszcząc głośno i Alek znów odruchowo przylgnął do kierownicy. Trzecia witryna z fotografiami niemieckimi, która wpadła mu w oczy, była na wprost dworca. O sto kroków stał policjant. [...] Dozorcy zaczęli otwierać bramy. Był spory ruch. Dziesiątki podszeptów wzywało Alka, by nie patrzył na prowokującą witrynę i pędził dalej, ale nie mniej silny głos wewnętrzny kazał mu sięgnąć do kieszeni po dużą żelazną nakrętkę. – Przecież nigdzie nie widać żadnego Niemca, ci wszyscy na ulicy – to Polacy; nie bój się, chłopcze, szczęście sprzyja odważnym – szeptał sam do siebie. Rozsądek pokierował odwagą. Alek zszedł z roweru i prowadząc go powoli w kierunku witryny, czekał na nadjeżdżający tramwaj. Gdy wozy tramwajowe z chrzęstem i zgrzytem wymijały fotografa – Alek zamachnął się i cisnął wielką nakrętką. Huk przejeżdżającego tramwaju zagłuszył brzęk szkła. Alek odjeżdżał powoli, oglądając się z uśmiechem na witrynę trzeciego fotografa. Był zdumiony: ani policjant [...], ani dozorca domowi niczego nie zauważyli. Wobec tego czwartą szybę wywalił także przy akompaniamencie hałaśliwych zgrzytów tramwajowych i szczęśliwy wracał do domu. [...] Dokonał dwóch rzeczy: spełnił ponad normę przypadające nań zadanie oraz przed samym sobą odbył z dobrym wynikiem próbę odwagi.

Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*, Warszawa 1999.

¹ Demoralizować – tu: sprawiać, że inni postępują źle.

[459 wyrazów]

Zadanie 1. (1 pkt)

Która informacja dotycząca akcji fotograficznej jest niezgodna z treścią przytoczonego fragmentu? Otocz kółkiem właściwą odpowiedź.

- A. Była „akcją uliczną”.
- B. Wiązała się z ryzykiem.
- C. Była pomysłową inicjatywą.
- D. Wymagała grupowej współpracy.

Zadanie 2. (1 pkt)

Odwołując się do przytoczonego fragmentu, oceń, czy zdania są prawdziwe. Otocz kółkiem TAK albo NIE.

1. Zdjęcia niemieckich żołnierzy były zamieszczane na wystawach przez niewielu fotografów.

TAK   NIE

2. Akcja fotograficzna była jednym z ostatnich zadań w walce z niemieckim okupantem.

TAK   NIE

Zadanie 3. (1 pkt)

Odwołując się do przytoczonego fragmentu, oceń, czy zdania są prawdziwe. Otocz kółkiem TAK albo NIE.

1. Przeprowadzenie akcji fotograficznej było utrudnione ze względu na obecność na ulicach niemieckich żołnierzy.

TAK   NIE

2. Podczas akcji Alek zniszczył witryny w czterech zakładach fotograficznych.

TAK   NIE

Zadanie 4. (1 pkt)

Dokończ zdanie tak, aby było zgodne z treścią przytoczonego fragmentu. Otocz kółkiem właściwą odpowiedź.

Alek czekał na zbliżający się tramwaj, aby

- A. uciec nim z miejsca akcji.
- B. otrzymać pomoc od pasażerów.
- C. udawać przed policjantem oczekiwanie na przystanku.
- D. wykorzystać hałas do zagłuszenia brzęku rozbijanej szyby.

Zadanie 5. (1 pkt)

Autor *Kamieni na szaniec* napisał w swojej książce, że w ważnych chwilach Alek potrafił nad sobą panować. Uzasadnij trafność tego stwierdzenia, odwołując się do przytoczonego fragmentu utworu.

.....

.....

.....

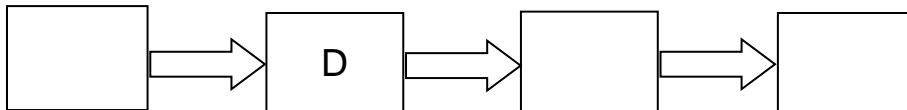
.....

.....

Zadanie 6. (1 pkt)

Na podstawie podanego fragmentu i całego utworu *Kamienie na szaniec* ułóż zgodnie z porządkiem chronologicznym wymienione niżej wydarzenia, w których brał udział Alek. Wpisz litery A, B, C w kratki we właściwej kolejności.

- A. Udział w akcji pod Arsenalem.
- B. Działalność w Małym Sabotażu.
- C. Wyprawa z kolegami w Beskid Śląski.
- D. Podjęcie pracy zarobkowej w okupowanej Warszawie.

Zadanie 7. (1 pkt)

Odwołując się do znajomości całego utworu *Kamienie na szaniec*, oceń, czy zdania są prawdziwe. Otocz kółkiem TAK albo NIE.

1. Celem akcji pod Arsenalem było uwolnienie Rudego i innych więźniów.

TAK   NIE

2. Akcja pod Arsenalem zakończyła się śmiercią Alka, Rudego i Zośki.

TAK   NIE

Zadanie 8. (1 pkt)

Na początku wojny Alek, Rudy i Zośka podejmowali pracę zarobkową.

Podaj dwa przykłady takiej działalności chłopców, opisane w utworze Aleksandra Kamińskiego.

Przykład 1.: .....

Przykład 2.: .....

Zadanie 9. (2 pkt)

Spośród lektur obowiązkowych – innych niż *Kamienie na szaniec* – wybierz tę, której bohater był odważny. Podaj tytuł tej lektury oraz jej bohatera.

Uzasadnij swój wybór. W uzasadnieniu przywołaj sytuację z tej lektury, ilustrującą Twoją argumentację.

Uwaga! Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.

Tytuł lektury: .....

Bohater lektury: .....

Uzasadnienie wyboru: .....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 10. (1 pkt)

Dokończ zdanie. Otocz kółkiem właściwą odpowiedź.

Wypowiedzenie *Pierwsze zadanie dotyczyło fotografów* jest

- A. zdaniem pojedynczym.
- B. równoważnikiem zdania.
- C. zdaniem złożonym podrzędnie.
- D. zdaniem złożonym współrzędnie.

Zadanie 11. (3 pkt)

Zredaguj zaproszenie na wystawę fotografii *Powojenna Warszawa*, organizowaną w Twojej szkole. Zachęć koleżanki i kolegów do udziału w tym wydarzeniu, używając dwóch argumentów.

Uwaga: w ocenie wypowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 12. (1 pkt)

Uczniowie jednej ze szkół opracowali *Lekturownik ósmoklasisty*. Na okładce umieścili elementy graficzne nawiązujące do wybranych lektur obowiązkowych.

Poniżej znajduje się projekt tej okładki.

Wybierz jeden spośród elementów graficznych umieszczonych na projekcie okładki.

Podaj tytuł lektury obowiązkowej, do której ten element nawiązuje, i wyjaśnij jego związek z treścią wskazanej przez Ciebie lektury obowiązkowej.

Wybrany element graficzny: .....

Tytuł lektury obowiązkowej: .....

Wyjaśnienie: .....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadania egzaminacyjne są wydrukowane na kolejnych stronach.

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

CZY CIEKAWOŚĆ POMAGA W NAUCE?

Istnieją cechy charakteru, które sprzyjają pracy naszego mózgu. Jedną z nich jest ciekawość. To ona otwiera dziecięce umysły na nową wiedzę, a w przypadku dorosłych czyni każdą naukę bardziej efektywną.

„Nie mam żadnych szczególnych uzdolnień. Cechuje mnie tylko niepohamowana ciekawość”. Nie jest przypadkiem, że te słowa wypowiedział niegdyś Albert Einstein – postać, która wniosła olbrzymi wkład w rozwój wielu nauk. Słowa fizyka mogą być dowodem na to, że wielkie odkrycia są wynikiem ludzkiej ciekawości. Zaskakujące? Raczej bardzo oczywiste.

Czym wobec tego jest ciekawość? Najprościej jest powiedzieć, że ciekawość to chęć, pragnienie dowiedzenia się czegoś, poznania. To całkiem nieświadoma potrzeba wynikająca z naszego wewnętrznego imperatywu¹, która pcha nas ku badaniu określonej rzeczywistości, eksplorowaniu jej czy poszukiwaniu dowodów na jej istnienie.

Cechą ciekawości jest na pewno nieszablonowość, czyli kreatywne, twórcze i oryginalne podejście do świata. Ciekawość skłania w tym przypadku do szukania rozwiązań zupełnie innych od tych, które się zna. Celem jest znalezienie własnego rozwiązania i lepszej drogi. I to wszystko przy pomocy wyobraźni i kreatywnego myślenia.

Ciekawość związana jest też ze skłonnością do eksperymentowania. Ten rodzaj ciekawości zwykle charakteryzuje badaczy – osoby, które chcą poznawać przez doświadczenie. Najważniejsze w tym przypadku jest odkrywanie nieznanych wcześniej zjawisk czy przedmiotów. Skłonność do eksperymentowania pozwala na zdobywanie wiedzy przy użyciu wszystkich zmysłów.

Z ciekawością wiąże się też iloraz ciekawości, czyli głód wiedzy. Im wyższy tym osoba jest bardziej dociekliwa i otwarta na nowe doświadczenia. Wysoki iloraz ciekawości cechuje ludzi, którzy stale szukają ciekawych rozwiązań znanej im rzeczywistości. Pryswajanie wiedzy u takich osób jest dociekaniem, drażeniem tematu od środka, aż do momentu uzyskania satysfakcjonujących wniosków. Głód wiedzy to zresztą największa motywacja do nauki, bo to z niego rodzi się potrzeba edukacji.

Ciekawość, jako cecha charakteru, zmienia się wraz z wiekiem. Jako dzieci, nie potrafimy nad nią zapanować, bywa więc największą siłą napędową rozwoju umysłowego u dziecka. W połączeniu ze zmysłami, takimi jak: wzrok, węch, dotyk – dziecięca ciekawość zapoczątkowuje nabywanie wiedzy i umiejętności. Ciekawość pozwala dziecku uczyć się świata, doświadczać go zmysłami. Co najważniejsze, to dzięki ciekawości nauka nie jest nudna, a chodzenie do szkoły może stać się fascynującą przygodą.

Warto wiedzieć, że ciekawość to przede wszystkim pierwszy stopień do... wiedzy, a ta staje się podstawą życia każdego z nas. Ciekawość otwiera każdy umysł na nowe umiejętności, pobudza pamięć i sprzyja koncentracji. Szczera potrzeba zaspokojenia swojej ciekawości czyni naszą edukację przyjemniejszą i łatwiejszą.

Na podstawie: www.akademia-umyslu.pl

¹ Imperatyw – nakaz, reguła.

[384 wyrazy]

Zadanie 13. (2 pkt)

Uzupełnij poniższy tekst w taki sposób, aby stanowił streszczenie tekstu *Czy ciekawość pomaga w nauce?*.

Tematem tekstu jest .....

.....

Rozważania dotyczą .....

.....

oraz .....

.....

W podsumowaniu .....

.....

Zadanie 14. (1 pkt)

Wskaż główny temat rozważań przedstawionych w tekście *Czy ciekawość pomaga w nauce?*. Otocz kółkiem właściwą odpowiedź.

- A. Przedstawienie poglądów Alberta Einsteina.
- B. Wyjaśnienie, że rozwój nauki wywodzi się z fizyki.
- C. Znaczenie ciekawości w rozwoju każdego człowieka.
- D. Wyliczenie zmysłów wpływających na rozwój człowieka.

Zadanie 15. (1 pkt)

Oceń, czy zdania są prawdziwe. Otocz kółkiem TAK albo NIE.

1. W tekście przywołano słowa Alberta Einsteina, aby potwierdzić, że podstawą wielu odkryć naukowych jest ciekawość ludzka.

TAK   NIE

2. Z tekstu wynika, że człowiek w każdym wieku potrafi zapanować nad swoją ciekawością.

TAK   NIE

Zadanie 16. (1 pkt)

Wyjaśnij znaczenie słów: *ciekawość to pierwszy stopień do... wiedzy.*

Odwołaj się do ostatniego akapitu tekstu. Nie cytuj sformułowań z arkusza.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 17. (2 pkt)

Na jednej ze stron internetowych rozpoczęła się dyskusja na temat *Ciekawość – ułatwia czy utrudnia życie?*.

Zabierz głos w dyskusji.

Napisz komentarz, w którym przedstawisz swoje stanowisko i poprzysz je dwoma argumentami.

Re: Ciekawość – ułatwia czy utrudnia życie?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 18. (1 pkt)

Spośród podanych wyrazów wskaż ten, w którym nie zachodzi wymiana „ó” na „o”. Otocz kółkiem właściwą odpowiedź.

- A. *głód*
- B. *rozwój*
- C. *mózgu*
- D. *twórcze*

Zadanie 19. (1 pkt)

Na jednej ze stron poświęconych lekturom szkolnym zamieszczono krótkie informacje na temat wybranych lektur obowiązkowych. Autor jednej z notatek nie zadbał jednak o poprawną interpunkcję. Otocz kółkiem zdanie, w którym interpunkcja jest niepoprawna.

- A. W leśnej chatce umiera dowódca powstania, który odniósł rany w walce.
- B. W końcowej scenie Ordon, nie chcąc oddać wrogom reduty, wysadza ją w powietrze.
- C. Zrozpaczony ojciec często wspomina córkę ponieważ nie potrafi pogodzić się z jej stratą.
- D. Strzelec nie dochował wierności ukochanej, więc został ukarany i wciągnięty w toń jeziora.

Zadanie 20. (1 pkt)

Dokończ zdania. Otocz kółkiem właściwe odpowiedzi.

W wypowiedzeniu *Szczera potrzeba zaspokojenia swojej ciekawości czyni naszą edukację przyjemniejszą i łatwiejszą* podkreślony wyraz to rzeczownik w

A. celowniku.

B. bierniku.

W wypowiedzeniu *Szczera potrzeba zaspokojenia swojej ciekawości czyni naszą edukację przyjemniejszą i łatwiejszą* podkreślony wyraz pełni funkcję

C. dopełnienia.

D. podmiotu.

Zadanie 21. (20 pkt)

Wybierz **jeden** z podanych tematów i napisz wypracowanie.

- Pamiętaj o zachowaniu formy wypowiedzi wskazanej w temacie: napisz **rozprawkę** albo **opowiadanie**.
- W wypracowaniu odwołaj się do **wybranej lektury obowiązkowej**. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.
- Twoja praca powinna liczyć co najmniej **150 wyrazów**.
- Zapisz wypracowanie w wyznaczonym miejscu. Nie pisz na marginesie.

Temat 1.

Napisz rozprawkę, w której rozważysz, czy warto bronić tego, co dla człowieka jest ważne. W argumentacji odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej oraz do innego utworu literackiego.

Temat 2.

Wyobraź sobie, że masz okazję wyruszyć wehikułem czasu do świata jednej z lektur obowiązkowych. Napisz opowiadanie o swojej przygodzie w tym świecie. Wypracowanie powinno dowodzić, że dobrze znasz wybraną lekturę obowiązkową.

Brudnopis

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

